

คณิตศาสตร์ ป.5 · สาระจำนวนและพีชคณิต

การบวกและการลบเศษส่วน

ตัวส่วนเท่ากัน · ตัวส่วนไม่เท่ากัน (ใช้ ค.ร.น.) · จำนวนคละ · โจทย์ปัญหา

 $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{3}$ $\frac{5}{6}$

ในชุดนี้

1. แผนการสอน 60 นาที (สำหรับครู)
2. ใบความรู้: ทำไมต้องทำตัวส่วนให้เท่ากัน
3. แยกเศษส่วนตัดใช้ (สื่อจับต้องได้)
4. ใบงานที่ 1 ตัวส่วนเท่ากัน / เป็นพหุคูณ (10 ข้อ)

5. ใบงานที่ 2 ใช้ ค.ร.น. และจำนวนคละ (10 ข้อ)
6. ใบงานที่ 3 โจทย์ปัญหา (5 ข้อ)
7. ตัวออก 4 ใบต่อหน้า
8. เฉลยละเอียดทุกข้อ + ข้อคิดที่พบบ่อย
9. จัดหมายถึงผู้ปกครอง + กิจกรรมที่บ้าน

ใช้คู่กับบทเรียนออนไลน์ที่ smart-learn-smart-life.pages.dev/lesson-frac (มีแถบเศษส่วนแบบกดได้ ระบบบอกเหตุผลเมื่อตอบผิด และรายงานผู้ปกครอง)

แผนการสอน 60 นาที

จุดประสงค์

- **K** อธิบายได้ว่าต้องทำตัวส่วนให้เท่ากันก่อนบวกหรือลบ เพราะขึ้นต้องมีขนาดเท่ากัน
- **P** หาผลบวก ผลลบของเศษส่วนและจำนวนคละ ตอบเป็นเศษส่วนอย่างต่ำ
- **A** ตรวจสอบคำตอบตนเองและอธิบายวิธีคิดให้เพื่อนฟังได้

ความรู้เดิมที่ต้องมี

- เศษส่วนที่เท่ากัน (ขยาย/ทอนเศษส่วน)
- การหา ค.ร.น. ของ 2 จำนวน
- เศษเกินกับจำนวนคละ

สื่อ

- แล็บเศษส่วนตัดใช้ (หน้า 4) · ใบงาน 1-3 · ตัวออก
- บทเรียนออนไลน์ (ถ้ามีจอ/แท็บเล็ต)

ขั้น / เวลา	ครูทำ	นักเรียนทำ	ประเมิน
1 นำ 5 นาที	ถาม “พิชซ่าครึ่งถาด กับ 2 ใน 4 ถาด ใครได้มากกว่า” ให้เดาก่อน · ทบทวน ค.ร.น. ด้วยการใช้สูตรคูณ	ตอบด้วยปากเปล่า ยกมือเลือก · หา ค.ร.น. ของ 4 กับ 6	สังเกต ถ้าผิดเกินครึ่ง ทบทวน ค.ร.น. ก่อน
2 เห็นภาพ 10 นาที	แจกแล็บเศษส่วน ให้วาง $\frac{1}{2}$ กับ $\frac{1}{3}$ คู่กัน ถาม “นับรวมเป็นกี่ชิ้น ขึ้นเท่ากันไหม”	หาแล็บที่ “ตัดให้ขึ้นเท่ากัน” ได้ (แล็บ $\frac{1}{6}$) แล้วนับ $\frac{3}{6} + \frac{2}{6}$	นักเรียนอธิบายได้ว่าทำไมใช้แล็บ $\frac{1}{6}$
3 สรุปวิธี 10 นาที	สรุปสูตร 3 ขั้นตอนบนกระดาน ทำตัวอย่าง 3 ข้อ (ใบความรู้) ให้เด็กพูดขั้นตอนไปก่อนเขียน	จดสูตร 3 ขั้นตอน ทำตามที่ละขั้น	ถามสุ่ม 3 คน: ขั้นที่ 2 ต้องคูณอะไร
4 ฝึก 15 นาที	ใบงานที่ 1 ทั้งห้อง แล้วใบงานที่ 2 ตามระดับ · เดินตรวจ ดูข้อผิด 3 แบบ (ดูหน้าเฉลย)	ทำใบงาน ตรวจสอบกับคู่ ถ้าไม่ตรงกันให้อธิบายวิธีให้กันฟัง	ใบงานที่ 1 $\geq \frac{8}{10} =$ ผ่าน
5 ประยุกต์ 12 นาที	อ่านโจทย์ปัญหาพร้อมกัน ฝึกขีดเส้นใต้คำว่ารวม / เหลือ / ต่างกัน	ใบงานที่ 3 (ทำเป็นคู่)	ตรวจหน่วยของคำตอบ
6 สรุป 8 นาที	แจกตัวออก 3 ข้อ จับเวลา 3 นาที · ถาม “ขึ้นไหนยากที่สุด”	ทำตัวออกคนเดียว	$\frac{3}{3}$ ไปต่อ · $\frac{2}{3}$ ทบทวนข้อที่ผิด · 0-1 นัดสอนเสริม

เด็กเรียนเร็ว

- ใบงานที่ 2 ข้อ 6-10 (จำนวนคละ)
- ให้แต่งโจทย์ปัญหาเองแล้วสลับกับเพื่อน

เด็กที่ยังไม่คล่อง

- ใช้แล็บเศษส่วนวางเทียบทุกข้อในใบงานที่ 1
- เริ่มจากโจทย์ที่ตัวส่วนหนึ่งเป็นพหุคูณของอีกตัว (ข้อ 5-10 ใบงานที่ 1)

บันทึกหลังสอน: _____

ทำไมต้องทำตัวส่วนให้เท่ากัน?

เศษส่วนบอกว่า “แบ่งเป็นกี่ชิ้นเท่า ๆ กัน และเอามากี่ชิ้น” ถ้าชิ้นของสองจำนวน **มีขนาดไม่เท่ากัน** จะนับรวมกันตรง ๆ ไม่ได้ ต้อง “ตัดใหม่” ให้ทุกชิ้นเท่ากันก่อน

1/2

1/3

ชิ้นครึ่งหนึ่ง ใหญ่กว่าชิ้นหนึ่งในสาม นับรวมไม่ได้

3/6

2/6

5/6

ตัดทุกแถบเป็น 6 ชิ้นเท่ากัน แล้วนับ 3 + 2 = 5 ชิ้น

สูตร 3 ขั้น

1. หา **ค.ร.น.** ของตัวส่วน (ตัวส่วนรวมที่น้อยที่สุด)
2. **ขยาย**เศษส่วนให้ตัวส่วนเท่ากัน: คูณ ทั้งตัวเศษและตัวส่วน ด้วยจำนวนเดียวกัน
3. **บวก/ลบเฉพาะตัวเศษ** ตัวส่วนคงเดิม แล้วทำเป็น**อย่างต่ำ**

ถ้าเป็นจำนวนคละ ให้เปลี่ยนเป็นเศษเกินก่อน จะไม่ต้อง “ยืม”

ตัวอย่าง $1\frac{2}{7} + \frac{3}{7} = \frac{5}{7}$

ตัวส่วนเท่ากันแล้ว บวกเฉพาะ

ตัวเศษ $2 + 3 = 5$

ระวัง! ไม่ใช่ $\frac{5}{14}$

ตัวอย่าง $2\frac{1}{4} + \frac{2}{3}$

ค.ร.น. ของ 4 และ 3 = 12 →

$$\frac{1}{4} = \frac{3}{12}, \frac{2}{3} = \frac{8}{12}$$

$$\frac{3}{12} + \frac{8}{12} = \frac{11}{12}$$

ตัวอย่าง $32\frac{1}{3} - 1\frac{3}{4}$

เปลี่ยนเป็นเศษเกิน: $2\frac{1}{3} = \frac{7}{3}$,

$$1\frac{3}{4} = \frac{7}{4}$$

ค.ร.น. ของ 3 และ 4 = 12 →

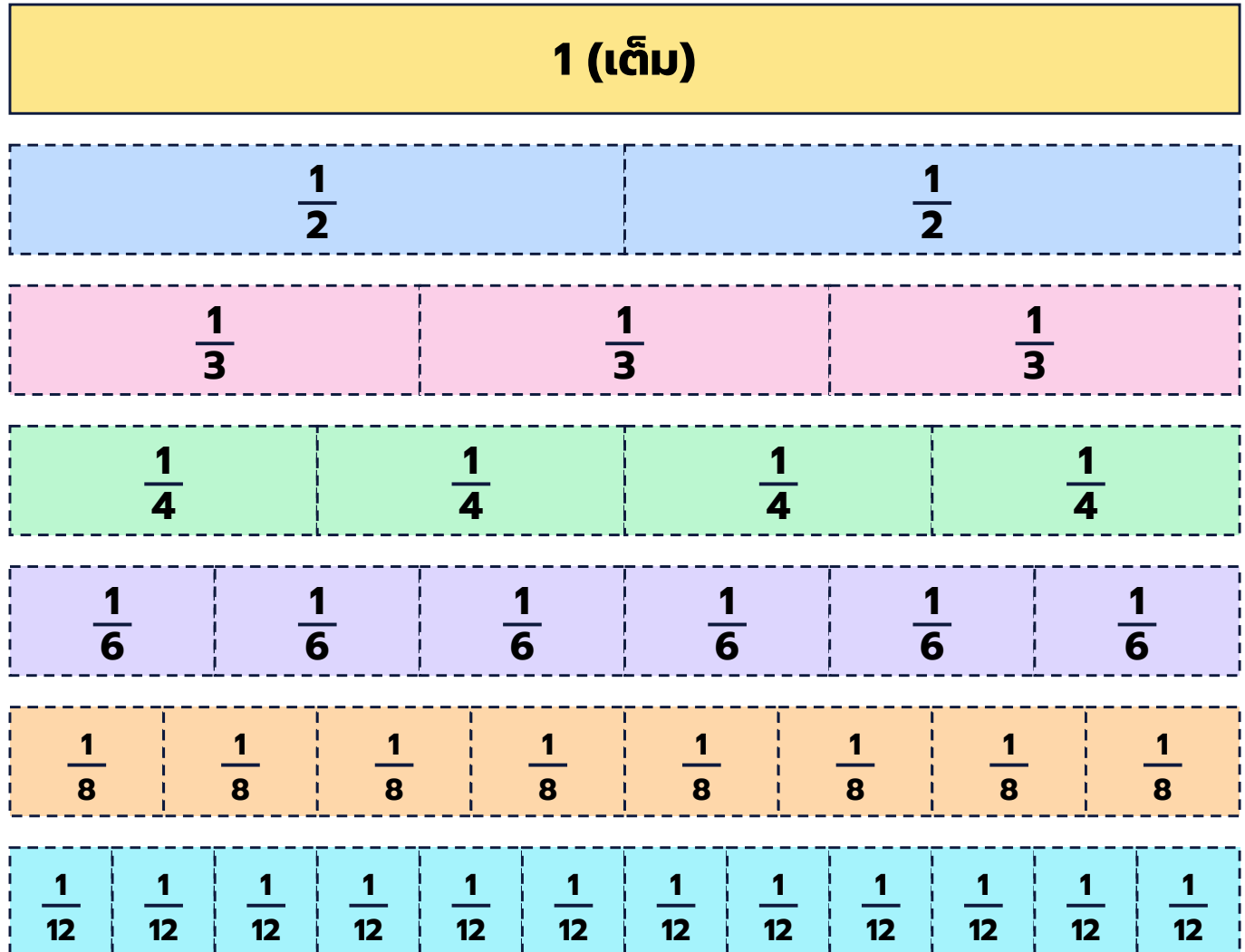
$$\frac{7}{3} = \frac{28}{12}, \frac{7}{4} = \frac{21}{12}$$

$$\frac{28}{12} - \frac{21}{12} = \frac{7}{12}$$

ตรวจคำตอบง่าย ๆ: ผลบวกต้องมากกว่าจำนวนที่มากกว่า · ผลลบต้องน้อยกว่าตัวตั้ง · $\frac{1}{2} + \frac{1}{3}$ ต้องได้มากกว่า $\frac{1}{2}$ ดังนั้นคำตอบ $\frac{2}{5}$ ผิดแน่นอน (น้อยกว่าครึ่ง)

แถบเศษส่วนตัดใช้

พิมพ์ (แนะนำกระดาษหนา) ตัดตามเส้นประ ทุกแถบยาวเท่ากัน = 1 เดิม · ใช้วางเทียบเพื่อหาแถบที่ทำให้ “ขึ้นเท่ากัน”
เช่น วาง $\frac{1}{2} + \frac{1}{3}$ แล้วหาว่าแถบ $\frac{1}{6}$ กี่ชิ้นยาวเท่ากัน

เกมสลับ 5 นาที: ครูปอกโจทย์ เช่น $\frac{1}{4} + \frac{1}{8}$ ให้เด็กแข่งกันหาแถบมาวางให้ยาวเท่ากันเร็วที่สุด แล้วอ่านคำตอบ (3/8)

ใบงานที่ 1 ตัวส่วนเท่ากัน / ตัวส่วนเป็นพหุคูณกัน

ชื่อ _____ ชั้น _____ เลขที่ _____ วันที่ _____

คำสั่ง หาผลบวกหรือผลลบ ตอบเป็นเศษส่วนอย่างต่ำ (ข้อ 1-4 ตัวส่วนเท่ากันแล้ว · ข้อ 5-10 ขยายเศษส่วนตัวเดียวก็พอ)

$$1. \frac{1}{7} + \frac{3}{7} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$2. \frac{5}{9} - \frac{2}{9} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$3. \frac{3}{10} + \frac{4}{10} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$4. \frac{7}{8} - \frac{3}{8} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$5. \frac{1}{3} + \frac{1}{6} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$6. \frac{3}{4} - \frac{1}{8} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$7. \frac{2}{5} + \frac{3}{10} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$8. \frac{5}{6} - \frac{1}{3} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$9. \frac{1}{4} + \frac{3}{8} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$10. \frac{7}{12} - \frac{1}{4} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

คะแนน _____ / 10

ใบงานที่ 2 ใช้ ค.ร.น. และจำนวนคละ

ชื่อ _____ ชั้น _____ เลขที่ _____ วันที่ _____

คำสั่ง หาคำบวกหรือผลลบ ตอบเป็นเศษส่วนอย่างต่ำ ถ้าคำตอบเป็นเศษเกิน ให้เขียนเป็นจำนวนคละ (ข้อ 6–10 เป็นจำนวนคละ ให้เปลี่ยนเป็นเศษเกินก่อน)

$$1. \frac{1}{2} + \frac{1}{3} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$2. \frac{3}{4} - \frac{2}{3} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$3. \frac{2}{5} + \frac{1}{4} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$4. \frac{5}{6} - \frac{3}{8} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$5. \frac{3}{4} + \frac{5}{6} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$6. 1\frac{1}{2} + \frac{2}{3} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$7. 2\frac{1}{4} - \frac{5}{6} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$8. 1\frac{2}{3} + 1\frac{3}{4} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$9. 3\frac{1}{6} - 1\frac{1}{2} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

$$10. 2\frac{3}{5} - 1\frac{3}{4} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

แสดงวิธีทำ

คะแนน _____ / 10

ใบงานที่ 3 โจทย์ปัญหา

ชื่อ _____ ชั้น _____ เลขที่ _____ วันที่ _____

อ่านโจทย์ ชัดเจนได้คำที่บอกว่าต้อง **บวก** (รวม ทั้งหมด) หรือ **ลบ** (เหลือ มากกว่าที่ ต่างกัน) เขียนประโยคสัญลักษณ์ แสดงวิธีทำ และตอบพร้อมหน่วย

- แม่ใช้แป้ง $\frac{2}{3}$ ถ้วยทำขนมปัง และใช้อีก $\frac{1}{4}$ ถ้วยทำคุกกี้ แม่ใช้แป้งรวมกี่ถ้วย
 ประโยคสัญลักษณ์ _____ วิธีทำ _____
 ตอบ _____ ถ้วย
- น้ำในขวดมี $\frac{3}{4}$ ลิตร น้องดื่มไป $\frac{2}{5}$ ลิตร เหลือน้ำในขวดกี่ลิตร
 ประโยคสัญลักษณ์ _____ วิธีทำ _____
 ตอบ _____ ลิตร
- จากบ้านไปโรงเรียน ต้องเดิน $1\frac{1}{2}$ กิโลเมตร แล้วนั่งรถต่ออีก $2\frac{3}{4}$ กิโลเมตร รวมระยะทางกี่กิโลเมตร
 ประโยคสัญลักษณ์ _____ วิธีทำ _____
 ตอบ _____ กิโลเมตร
- ริบบิ้นยาว $\frac{5}{6}$ เมตร ครูตัดไปผูกโบ $\frac{1}{2}$ เมตร แล้วตัดผูกของขวัญอีก $\frac{1}{4}$ เมตร เหลือริบบิ้นกี่เมตร
 ประโยคสัญลักษณ์ _____ วิธีทำ _____
 ตอบ _____ เมตร
- วันหนึ่งนอนหลับ $\frac{1}{3}$ ของวัน และอยู่ที่โรงเรียน $\frac{1}{4}$ ของวัน รวมสองอย่างนี้เป็นกี่ส่วนของวัน
 ถามต่อ: เหลือเวลาทำอย่างอื่นกี่ส่วนของวัน
 ประโยคสัญลักษณ์ _____ วิธีทำ _____
 ตอบ _____ ของวัน

ตัวออก (ตัดเป็น 4 ใบ)

ตัวออก

ชื่อ _____

$$1. \frac{2}{3} + \frac{1}{5} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

$$2. \frac{7}{8} - \frac{1}{2} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

$$3. 1\frac{1}{4} + \frac{1}{3} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

วันนี้เข้าใจ: ☐ มาก ☐ พอได้ ☐ ยังงง · ขั้นที่ยากที่สุดคือ _____

ตัวออก

ชื่อ _____

$$1. \frac{2}{3} + \frac{1}{5} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

$$2. \frac{7}{8} - \frac{1}{2} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

$$3. 1\frac{1}{4} + \frac{1}{3} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

วันนี้เข้าใจ: ☐ มาก ☐ พอได้ ☐ ยังงง · ขั้นที่ยากที่สุดคือ _____

ตัวออก

ชื่อ _____

$$1. \frac{2}{3} + \frac{1}{5} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

$$2. \frac{7}{8} - \frac{1}{2} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

$$3. 1\frac{1}{4} + \frac{1}{3} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

วันนี้เข้าใจ: ☐ มาก ☐ พอได้ ☐ ยังงง · ขั้นที่ยากที่สุดคือ _____

ตัวออก

ชื่อ _____

$$1. \frac{2}{3} + \frac{1}{5} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

$$2. \frac{7}{8} - \frac{1}{2} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

$$3. 1\frac{1}{4} + \frac{1}{3} = \frac{\boxed{}}{\boxed{}}$$

วันนี้เข้าใจ: ☐ มาก ☐ พอได้ ☐ ยังงง · ขั้นที่ยากที่สุดคือ _____

เจอลยใบงานที่ 1

ข้อ	โจทย์	คำตอบ	วิธีทำ
1.1	$\frac{1}{7} + \frac{3}{7}$	$\frac{4}{7}$	$\frac{1}{7} + \frac{3}{7} = \frac{4}{7}$
1.2	$\frac{5}{9} - \frac{2}{9}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{5}{9} - \frac{2}{9} = \frac{3}{9} = \frac{1}{3}$
1.3	$\frac{3}{10} + \frac{4}{10}$	$\frac{7}{10}$	$\frac{3}{10} + \frac{4}{10} = \frac{7}{10}$
1.4	$\frac{7}{8} - \frac{3}{8}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{7}{8} - \frac{3}{8} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$
1.5	$\frac{1}{3} + \frac{1}{6}$	$\frac{1}{2}$	ค.ร.น. ของ 3 และ 6 = 6 $\rightarrow \frac{1}{3} = \frac{2}{6}, \frac{1}{6} = \frac{1}{6}$ $\frac{2}{6} + \frac{1}{6} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$
1.6	$\frac{3}{4} - \frac{1}{8}$	$\frac{5}{8}$	ค.ร.น. ของ 4 และ 8 = 8 $\rightarrow \frac{3}{4} = \frac{6}{8}, \frac{1}{8} = \frac{1}{8}$ $\frac{6}{8} - \frac{1}{8} = \frac{5}{8}$
1.7	$\frac{2}{5} + \frac{3}{10}$	$\frac{7}{10}$	ค.ร.น. ของ 5 และ 10 = 10 $\rightarrow \frac{2}{5} = \frac{4}{10}, \frac{3}{10} = \frac{3}{10}$ $\frac{4}{10} + \frac{3}{10} = \frac{7}{10}$
1.8	$\frac{5}{6} - \frac{1}{3}$	$\frac{1}{2}$	ค.ร.น. ของ 6 และ 3 = 6 $\rightarrow \frac{5}{6} = \frac{5}{6}, \frac{1}{3} = \frac{2}{6}$ $\frac{5}{6} - \frac{2}{6} = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$
1.9	$\frac{1}{4} + \frac{3}{8}$	$\frac{5}{8}$	ค.ร.น. ของ 4 และ 8 = 8 $\rightarrow \frac{1}{4} = \frac{2}{8}, \frac{3}{8} = \frac{3}{8}$ $\frac{2}{8} + \frac{3}{8} = \frac{5}{8}$
1.10	$\frac{7}{12} - \frac{1}{4}$	$\frac{1}{3}$	ค.ร.น. ของ 12 และ 4 = 12 $\rightarrow \frac{7}{12} = \frac{7}{12}, \frac{1}{4} = \frac{3}{12}$ $\frac{7}{12} - \frac{3}{12} = \frac{4}{12} = \frac{1}{3}$

เฉลยใบงานที่ 2

ข้อ	โจทย์	คำตอบ	วิธีทำ
2.1	$\frac{1}{2} + \frac{1}{3}$	$\frac{5}{6}$	ค.ร.น. ของ 2 และ 3 = 6 $\rightarrow \frac{1}{2} = \frac{3}{6}, \frac{1}{3} = \frac{2}{6}$ $\frac{3}{6} + \frac{2}{6} = \frac{5}{6}$
2.2	$\frac{3}{4} - \frac{2}{3}$	$\frac{1}{12}$	ค.ร.น. ของ 4 และ 3 = 12 $\rightarrow \frac{3}{4} = \frac{9}{12}, \frac{2}{3} = \frac{8}{12}$ $\frac{9}{12} - \frac{8}{12} = \frac{1}{12}$
2.3	$\frac{2}{5} + \frac{1}{4}$	$\frac{13}{20}$	ค.ร.น. ของ 5 และ 4 = 20 $\rightarrow \frac{2}{5} = \frac{8}{20}, \frac{1}{4} = \frac{5}{20}$ $\frac{8}{20} + \frac{5}{20} = \frac{13}{20}$
2.4	$\frac{5}{6} - \frac{3}{8}$	$\frac{11}{24}$	ค.ร.น. ของ 6 และ 8 = 24 $\rightarrow \frac{5}{6} = \frac{20}{24}, \frac{3}{8} = \frac{9}{24}$ $\frac{20}{24} - \frac{9}{24} = \frac{11}{24}$
2.5	$\frac{3}{4} + \frac{5}{6}$	$1\frac{7}{12}$	ค.ร.น. ของ 4 และ 6 = 12 $\rightarrow \frac{3}{4} = \frac{9}{12}, \frac{5}{6} = \frac{10}{12}$ $\frac{9}{12} + \frac{10}{12} = \frac{19}{12} = 1\frac{7}{12}$
2.6	$1\frac{1}{2} + \frac{2}{3}$	$2\frac{1}{6}$	เปลี่ยนเป็นเศษเกิน: $1\frac{1}{2} = \frac{3}{2}, \frac{2}{3} = \frac{2}{3}$ ค.ร.น. ของ 2 และ 3 = 6 $\rightarrow \frac{3}{2} = \frac{9}{6}, \frac{2}{3} = \frac{4}{6}$ $\frac{9}{6} + \frac{4}{6} = \frac{13}{6} = 2\frac{1}{6}$
2.7	$2\frac{1}{4} - \frac{5}{6}$	$1\frac{5}{12}$	เปลี่ยนเป็นเศษเกิน: $2\frac{1}{4} = \frac{9}{4}, \frac{5}{6} = \frac{5}{6}$ ค.ร.น. ของ 4 และ 6 = 12 $\rightarrow \frac{9}{4} = \frac{27}{12}, \frac{5}{6} = \frac{10}{12}$ $\frac{27}{12} - \frac{10}{12} = \frac{17}{12} = 1\frac{5}{12}$
2.8	$1\frac{2}{3} + 1\frac{3}{4}$	$3\frac{5}{12}$	เปลี่ยนเป็นเศษเกิน: $1\frac{2}{3} = \frac{5}{3}, 1\frac{3}{4} = \frac{7}{4}$ ค.ร.น. ของ 3 และ 4 = 12 $\rightarrow \frac{5}{3} = \frac{20}{12}, \frac{7}{4} = \frac{21}{12}$ $\frac{20}{12} + \frac{21}{12} = \frac{41}{12} = 3\frac{5}{12}$
2.9	$3\frac{1}{6} - 1\frac{1}{2}$	$1\frac{2}{3}$	เปลี่ยนเป็นเศษเกิน: $3\frac{1}{6} = \frac{19}{6}, 1\frac{1}{2} = \frac{3}{2}$ ค.ร.น. ของ 6 และ 2 = 6 $\rightarrow \frac{19}{6} = \frac{19}{6}, \frac{3}{2} = \frac{9}{6}$ $\frac{19}{6} - \frac{9}{6} = \frac{10}{6} = \frac{5}{3} = 1\frac{2}{3}$
2.10	$2\frac{3}{5} - 1\frac{3}{4}$	$\frac{17}{20}$	เปลี่ยนเป็นเศษเกิน: $2\frac{3}{5} = \frac{13}{5}, 1\frac{3}{4} = \frac{7}{4}$ ค.ร.น. ของ 5 และ 4 = 20 $\rightarrow \frac{13}{5} = \frac{52}{20}, \frac{7}{4} = \frac{35}{20}$ $\frac{52}{20} - \frac{35}{20} = \frac{17}{20}$

เฉลี่ยใบงานที่ 3 และตัวอย่าง

ข้อ	ประโยคสัญลักษณ์	คำตอบ	วิธีทำ
3.1	$\frac{2}{3} + \frac{1}{4}$	$\frac{11}{12}$ ถ้วย	ค.ร.น. ของ 3 และ 4 = 12 $\rightarrow \frac{2}{3} = \frac{8}{12}, \frac{1}{4} = \frac{3}{12}$ $\frac{8}{12} + \frac{3}{12} = \frac{11}{12}$
3.2	$\frac{3}{4} - \frac{2}{5}$	$\frac{7}{20}$ ลิตร	ค.ร.น. ของ 4 และ 5 = 20 $\rightarrow \frac{3}{4} = \frac{15}{20}, \frac{2}{5} = \frac{8}{20}$ $\frac{15}{20} - \frac{8}{20} = \frac{7}{20}$
3.3	$1\frac{1}{2} + 2\frac{3}{4}$	$4\frac{1}{4}$ กิโลเมตร	เปลี่ยนเป็นเศษเกิน: $1\frac{1}{2} = \frac{3}{2}, 2\frac{3}{4} = \frac{11}{4}$ ค.ร.น. ของ 2 และ 4 = 4 $\rightarrow \frac{3}{2} = \frac{6}{4}, \frac{11}{4} = \frac{11}{4}$ $\frac{6}{4} + \frac{11}{4} = \frac{17}{4} = 4\frac{1}{4}$
3.4	$\frac{5}{6} - \frac{3}{4}$	$\frac{1}{12}$ เมตร	ใช้ไปรวม $\frac{1}{2} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$ เมตร ก่อน ค.ร.น. ของ 6 และ 4 = 12 $\rightarrow \frac{5}{6} = \frac{10}{12}, \frac{3}{4} = \frac{9}{12}$ $\frac{10}{12} - \frac{9}{12} = \frac{1}{12}$
3.5	$\frac{1}{3} + \frac{1}{4}$	$\frac{7}{12}$ ของวัน	ค.ร.น. ของ 3 และ 4 = 12 $\rightarrow \frac{1}{3} = \frac{4}{12}, \frac{1}{4} = \frac{3}{12}$ $\frac{4}{12} + \frac{3}{12} = \frac{7}{12}$ เหลือเวลาทำอย่างอื่นก็ส่วนของวัน: $\frac{1}{1} - \frac{7}{12} = \frac{5}{12}$
ตัว 1	$\frac{2}{3} + \frac{1}{5}$	$\frac{13}{15}$	ค.ร.น. ของ 3 และ 5 = 15 $\rightarrow \frac{2}{3} = \frac{10}{15}, \frac{1}{5} = \frac{3}{15}$ $\frac{10}{15} + \frac{3}{15} = \frac{13}{15}$
ตัว 2	$\frac{7}{8} - \frac{1}{2}$	$\frac{3}{8}$	ค.ร.น. ของ 8 และ 2 = 8 $\rightarrow \frac{7}{8} = \frac{7}{8}, \frac{1}{2} = \frac{4}{8}$ $\frac{7}{8} - \frac{4}{8} = \frac{3}{8}$
ตัว 3	$1\frac{1}{4} + \frac{1}{3}$	$1\frac{7}{12}$	เปลี่ยนเป็นเศษเกิน: $1\frac{1}{4} = \frac{5}{4}, \frac{1}{3} = \frac{1}{3}$ ค.ร.น. ของ 4 และ 3 = 12 $\rightarrow \frac{5}{4} = \frac{15}{12}, \frac{1}{3} = \frac{4}{12}$ $\frac{15}{12} + \frac{4}{12} = \frac{19}{12} = 1\frac{7}{12}$

ข้อผิดที่พบบ่อย และวิธีแก้

ใช้ตอนเดินตรวจใบงาน เมื่อเห็นคำตอบแบบซ้าย ให้ถามคำถามในช่องขวาแทนการบอกคำตอบ

เด็กเขียนแบบนี้	สาเหตุ	ครูช่วยอย่างไร
$\frac{1}{2} + \frac{1}{3} = \frac{2}{5}$	บวกตัวส่วนด้วย คิดว่าเศษบวกเศษ ส่วนบวกส่วน	ให้วางแถบ $\frac{1}{2}$ กับ $\frac{1}{3}$ เทียบกับ $\frac{2}{5}$ จะเห็นว่าผลรวมเล็กกว่า $\frac{1}{2}$ ซึ่งเป็นไปไม่ได้
$\frac{1}{4} + \frac{2}{3} = \frac{3}{12}$	ขยายแค่ตัวส่วนเป็น 12 แต่ลืมคูณตัวเศษ	ย้ำ “คูณบนเท่าไร ล่างเท่านั้น” ให้วางตัวคูณไว้ทั้งบนและล่าง
$\frac{3}{4} - \frac{2}{3} = \frac{1}{1}$	ลบตัวเศษกับตัวเศษ ตัวส่วนกับตัวส่วน ($3 - 2$ และ $4 - 3$)	ให้ประมาณก่อน: $\frac{3}{4}$ กับ $\frac{2}{3}$ ใกล้เคียงมาก ผลลบต้องน้อยนิดเดียว ไม่ใช่ 1 แล้วทำตามสูตร 3 ชั้น ได้ $\frac{1}{12}$
$2\frac{1}{4} - \frac{5}{6} = 2\frac{7}{12}$	ขยายเป็น $2\frac{3}{12} - \frac{10}{12}$ แล้วลบเศษกลับด้าน ($10 - 3 = 7$) เพราะเศษตัวตั้งน้อยกว่า	เปลี่ยนเป็นเศษเกินก่อนเสมอ: $\frac{9}{4} - \frac{5}{6} = \frac{27}{12} - \frac{10}{12} = 1\frac{5}{12}$
$\frac{6}{8}$ (ไม่ทอน)	ลืมทำเป็นอย่างต่ำ	ถามทุกครั้ง “บนกับล่างหารด้วยเลขเดียวกันได้อีกไหม”

สอนซ่อมเสริม 15 นาที (สำหรับเด็กที่ตัวออกได้ 0–1)

- 1. วางแถบ $\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$ แล้วถามว่าแถบไหนตัดให้ชิ้นเท่ากันได้ ($\frac{1}{4}$) · นับ $\frac{2}{4} + \frac{1}{4} = \frac{3}{4}$
- 2. ทำซ้ำกับ $\frac{1}{3} + \frac{1}{6}$ และ $\frac{1}{2} + \frac{1}{3}$ (ต้องใช้แถบ $\frac{1}{6}$)
- 3. เขียนสัญลักษณ์คู่กับแถบทุกครั้ง: “ตัดเป็น 6 ชิ้น = ตัวส่วน 6”
- 4. ให้ทำใบงานที่ 1 ข้อ 5–10 อีกครั้ง แล้วลองตัวออกใหม่

เรียนผู้ปกครอง

สัปดาห์นี้น้องเรียนเรื่อง **การบวกและการลบเศษส่วน** หัวใจของบทนี้คือ “ก่อนบวกหรือลบ ต้องตัดให้ทุกชิ้นมีขนาดเท่ากัน” (ทำตัวส่วนให้เท่ากันด้วย ค.ร.น.) ผู้ปกครองช่วยได้ง่าย ๆ ในชีวิตประจำวัน โดยไม่ต้องสอนสูตร

กิจกรรมที่บ้าน 10 นาที

- **ทำขนม:** ใช้ถ้วยตวง $\frac{1}{2}$ กับ $\frac{1}{4}$ ถ้วย ถามว่า “ใส่ $\frac{1}{2}$ แล้วใส่ $\frac{1}{4}$ อีก รวมก็ถ้วย”
- **แบ่งพิซซ่า/เค้ก:** ตัด 8 ชิ้น ถามว่า “ถ้าพ่อกิน $\frac{1}{4}$ ถาด แม่กิน $\frac{3}{8}$ ถาด เหลือเท่าไร”
- **เวลา:** “ดูการ์ตูน $\frac{1}{2}$ ชั่วโมง ทำการบ้าน $\frac{3}{4}$ ชั่วโมง รวมกี่ชั่วโมง”

คำถามชวนคิด (ไม่ต้องเฉลยทันที)

- “ทำไม $\frac{1}{2} + \frac{1}{3}$ ไม่เท่ากับ $\frac{2}{5}$ ลองวาดรูปให้ดูหน่อย”
- “คำตอบนี้มากกว่าหรือน้อยกว่าครึ่ง รู้ได้อย่างไร”
- “อธิบายวิธีทำให้พ่อแม่ฟังทีละขั้น”

ติดตามการเรียนออนไลน์

น้องฝึกต่อได้ที่ smart-learn-smart-life.pages.dev/lesson-frac ระบบจะบอกเหตุผลเมื่อตอบผิด สะสมคะแนน และนับเวลาเรียน ผู้ปกครองดูพัฒนาการ ข้อที่ผิดบ่อย และเวลาเรียนได้ที่ “รายงานผู้ปกครอง” ด้วยรหัส 8 ตัวที่อยู่ในแอปของน้อง

ลงชื่อครูผู้สอน _____

ลงชื่อผู้ปกครอง _____

ตอบกลับครู: ที่บ้านน้อง ☐ ทำกิจกรรมแล้ว ☐ ยังไม่ได้ทำ · สิ่งที่ยากให้ครูช่วยเพิ่ม